

TEHTÄVIÄ SATUUN PIENI TULITIKKUTYTTÖ

A) Satuun liittyviä sisältökysymyksiä:

1. Millainen sää oli uudenvuodenaattona?
2. Miten tyttö oli menettänyt puukenkänsä?
3. Millaiset hiukset tulitikkutyttöllä oli?
4. Miksi tyttö ei mennyt kotiinsa?
5. Miten tyttö lämmitteli pakkasessa?
6. Mitä tapahtui aina, kun tulitikku sammui?
7. Miksi tyttö sytytti kaikki tulitikkunsa?
8. Kenen kanssa tyttö leijui ylös loistavaan valoon?
9. Oliko tarina mielestäsi surullinen?

B) Sanastokysymykset:

Selitä omin sanoin seuraavat sanat tai sanonnat:

1. Puukengät
2. Esiliina
3. Käpertyä
4. Harso
5. Rautakamina
6. Pyryttää
7. Taivaallisen kaunis

C) Muita puuha-/leikkitehtäviä:

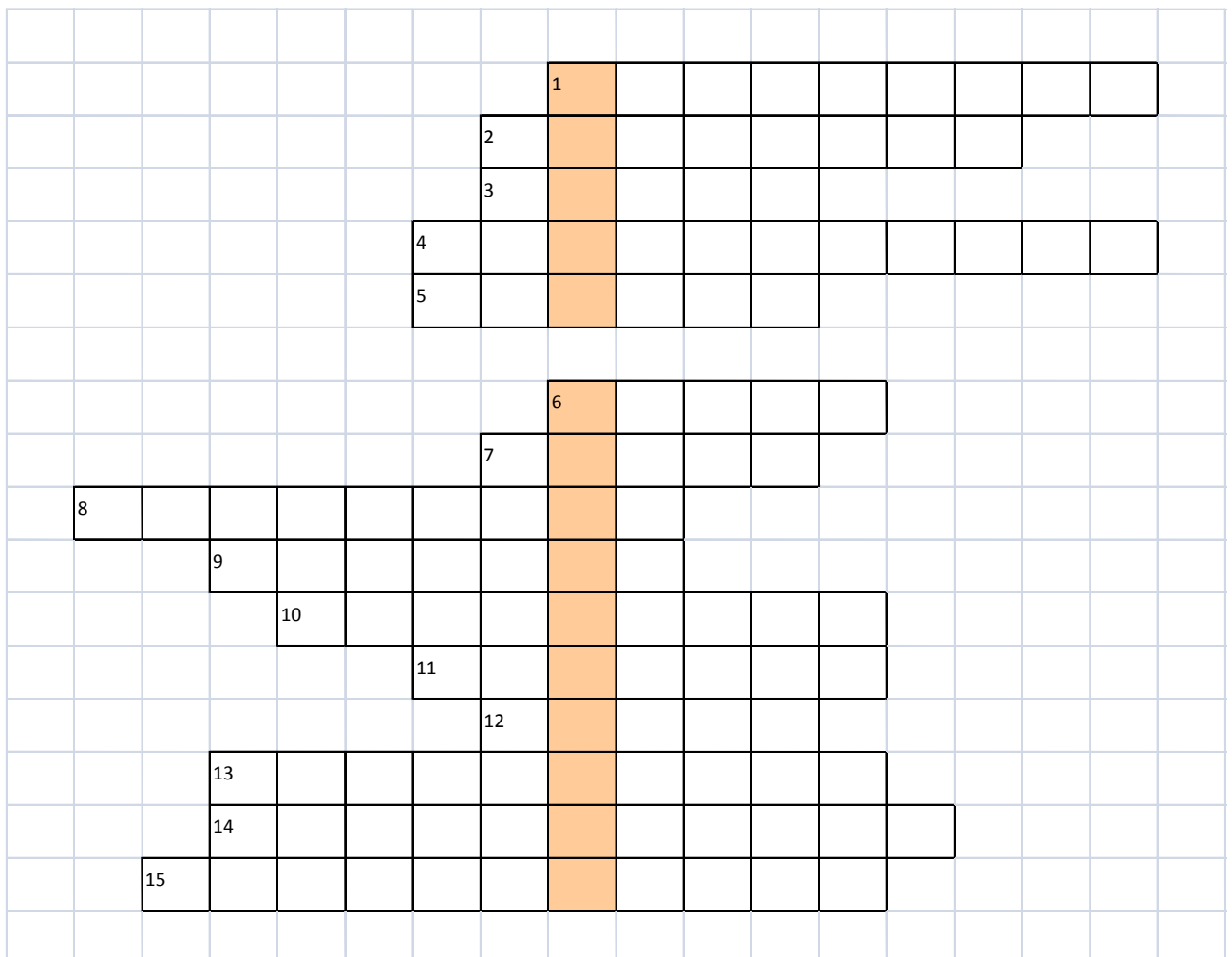
1. Mitkä seuraavista kymmenestä väittämästä ovat oikein ja mitkä väärin. Merkitse oikeat väittämät oikein-merkillä (%) ja väärät väittämät väärin-merkillä (v). Korjaa väärät väittämät oikeiksi.

1. Sadussa oli jouluaatto-ilta.
2. Tytöllä oli äidiltään saamat isot puukengät, jotka hän kuitenkin hukkasi syöksiessään kadun yli.
3. Ikkunoista loisti valoa ja kadulle leijui kalkkunapaistin hajua.
4. Tyttö ei voinut mennä kotiinsa, koska oli hukannut saamansa rahat tulitikuista.
5. Kun tyttö raapaisi ensimmäisen tulitikun, hän kuvitteli olevansa messinkisen rautakaminan edessä.
6. Kalkkuna hyppäsi vadista ja taapersi haarukka ja veitsi selässään lattian poikki.
7. Tyttö kuvitteli istuvansa maailman kauneimman joulukuusen alla.
8. Isoäiti oli sanonut : ”Kun tähti putoaa, nousee jonkun sielu luojaan luo.”
9. Tyttö leijui isoäitinsä kanssa ylös loistavaan valoon.
10. Seuraavana aamuna kadulta löytyi pieni ruumis.

2. Ristikko: Ratkaise annettujen vihjeiden perusteella, mikä satuun liittyvä sana on kyseessä ja merkitse se ristikkoon. Näin saat muodostettua kaksi sanaa ristikon keskellä vaaleanpunaiselle alueelle.

Vihjeet:

1. Tyttö oli saanut tällaiset äidiltään.
2. Tyttö ei ollut saanut tätä koko päivänä.
3. Pieni lapsi nukkuu siinä.
4. Tytöllä oli tulitikkuja tämän verran.
5. Kaduille _____ hanhipaistin tuoksu. (perusmuoto)
6. Tyttö yritti myydä tällaisia. (yksikkö)
7. Synonyymi sanalle kolea.
8. Tikulle tehdään näin, jotta se saadaan palamaan.
9. Tytölle rakas ja tärkeä ihminen, joka oli jo kuollut.
10. Isoäiti katsoi tyttöä tällä tavalla. (perusmuoto)
11. Joulukuuseen laitetaan tällaisia. (yksikkö)
12. Tyttö näki ikkunasta _____eseen, jossa oli valkoinen liina ja katettu pöytä.
13. Tällainen puu tuodaan sisälle jouluna.
14. Tyttö kuvitteli lämmittelevänsä tämän äärellä.
15. Ruoka, joka hyppäsi lattialle veitsi ja haarukka selässään.

3. Tehdään tarinasta uudenlainen versio. Opettaja sanoo sadun kaksi ensimmäistä lausetta: ” Oli aivan hyytävän kylmää, pyrytti ja vuoden viimeinen iltahämärä lankesi. Olihan uuden vuoden aatto.” Tämän jälkeen jokainen oppilas jatkaa vuorotellen tarinaa lauseella tai parilla eteenpäin. Ajatuksena on kuitenkin, että tarinasta muodostuu eheä kokonaisuus ja aiemmat asiat huomioidaan seuraavissa lauseissa. Opettaja on sanonut alussa, monta kierrosta tarinaa viedään eteenpäin, jotta oppilaat tietävät, missä vaiheessa tarinaa aletaan lopetella.

Kun tarinasta on saatu uudenlainen versio, pohtikaa yhdessä, miten uusi tarina eroaa vanhasta. Miettikää millaisia yhtymäkohtia löytyy ja mikä eroaa täysin.

4. Sadussa on paljon pelottavia asioita. Keskustelkaa sadun pelottavista asioista (esimerkiksi pimeät kadut, yksinäisyys, varkaat, kuolema). Keskustelkaa tämän jälkeen myös yleisesti peloista. Opettaja voi aloittaa kertomalla, mikä häntä pelottaa. Tämän jälkeen oppilaat voivat kertoa omista peloistaan. Millaiset asiat aiheuttavat painajaisunia? Mikä on ollut kaikista pelottavin kokemus? Mitä pitäisi tehdä, kun pelottaa?
5. Sanaleikki: Jokainen oppilas tarvitsee kynän ja paperin (vaihtoehtoisesti pieniä ryhmiä). Opettaja sanoo satuun liittyvän sanan, jonka kirjaimista jokainen laatii mahdollisimman monta sanaa sovitussa ajassa. Sen jälkeen oppilaat lukevat listansa sana kerrallaan ja toiset ilmoittavat, kenellä on sama sana. Jos sana on kaikilla, siitä ei saa pisteitä. Jos sana puuttuu yhdeltä, saavat sanan keksineet yhden pisteen. Jos sana puuttuu kahdelta, saavat keksijät kaksi pistettä jne. Kun kaikki sanat on lueteltu, lasketaan pisteet. Eniten pisteitä saanut voittaa.

Esimerkkisanoja: tulitikkutyttö, posliiniasiatic, messinkikoristeinen, joulukuusi, kuusikynttilät, ilojuhla, puntillinen, lumihutale

Ristikon oikeat vastaukset:

1. PUUKENGÄT
2. KILLINKI
3. KEHTO
4. PUNTILLINEN
5. LEIJUA
6. TIKKU
7. KYLMÄ
8. RAAPAISTA
9. ISOÄITI
10. LÄMPÖINEN
11. KORISTE
12. HUONE
13. JOULUKUUSI
14. RAUTAKAMINA
15. HANHIPAISTI

Pystyriville tulee sanat: Pieni tyttörukka